

I'M.POTENT

SANDRA SARA RAES
OKLOBDZIJA

Vicious Circles

Oonagh Duckworth

Gezien op 10 december 2025
KVS, Brussel

A door repurposed as a table, wobbly walls of cardboard boxes, a few tote bags discarded on the floor: all this makes up the topsy-turvy, impermanent setting for Stana and Neda, two migrant women from the Balkans. Through their intimate and playful banter, they trace the cycle of grievances encountered while seeking work in Belgium, exposing the self-perpetuating malaise generated by bureaucracy and its glaring social bias. (NL Vertaling onder)

27 FEBRUARI 2026

The lights are already focused on the door-cum-table when the two women emerge from the shadows and sit at either end: formal, backs ramrod straight. “Do you have any experience in this type of role?” The questioning begins, and it becomes clear that this is a job interview. “Would you like some coffee? ... No, for real... Stanaaaaa.” Both women dissolve into laughter. The words “HET IS DOCUMENTAIR THEATER” scroll across the cardboard back wall — oops, erase — “HET IS REALISTISCH THEATER... HET IS...” The scene is set and reset as director Sandra Oklobdzija breaks the fourth wall and introduces herself as Stana and her friend as Neda. They have been rehearsing for an upcoming job interview.

Frustration

Even down to its title, 'I'M.POTENT' is a studied *mise en abyme*. It was developed from self-confessed “artist” Oklobdzija’s own exasperating experiences during the first five years after her arrival in Belgium from her native Serbia, as well as from her research and the experiences of other women in similar situations. Neda (Nela Djeisijevic Deleu), her friend and confidante (and possibly her alter ego), plays a trained actress from Sarajevo still harbouring dreams of delivering the weather forecast on TV. But after eight years in Belgium, she is under no illusion about the kind of work she can expect to be offered. Stana is still full of untempered fury. Also a professional performer and theatre maker (Oklobdzija herself trained in Belgrade and Antwerp), she rails against “Eastern European Cleaning Lady Syndrome”, enraged that it is the only job the “system” has

deemed her qualified for.

Volunteer work for women, however, is never in short supply.

Volunteer work for women, however, is never in short supply. We realise that the two are chatting while preparing food for a party for elderly people in a Flemish outback. “Why does everyone assume women from the Balkans can bake?” moans Stana. An uncomfortable clearing of throats in the audience confirms how true the cliché rings.

A kind of push-me-pull-you, Laurel-and-Hardy-esque humour occasionally punctuates the litany of frustrations. Much to Neda’s incredulity, Stana has made a cheeky, self-promotional video (for the diversity programme at VRT?). It pops up on screen: a moment of surreal, technicolour irony when we witness a close-up of Stana in full make-up with roses clenched between her teeth. “Looking for a new addition to your team? Meet Stana Guzina, a versatile and driven professional,” gushes the voice-over. Neda also gets her moment in the sun when she begins to sing a soulful ex-Yugoslav ballad. Bolstered by each other’s artistic aplomb, they decide the best course of action is to create a theatre piece about their circumstances. Just as their enthusiasm mounts, the phone rings: Stana has been offered one of those menial jobs. She needs to pay the bills; the ouroboros circle is complete.

Cabinet of curiosities

But there is a coda to *I’M.POTENT*. The backdrop is whisked away, and we are beckoned to join the women on stage to explore the walk-in cabinet of curiosities that is revealed. There are refreshments, countless printed emails hanging as “proof” of Oklobdzija’s and others’ job searches. There are little Playmobil figures — the cast with which Oklobdzija first constructed the work in her living room — and numerous other objects. The two women have now slipped inside transparent boxes so we can peer closely at them. We are left to choose how to label them: migrant women? Artists? Shop assistants?

We are left to choose how to label them: migrant women? Artists? Shop assistants?

With so many serious topics touched upon in Stana and Neda’s dense dialogue — war, art, motherhood, a decimated homeland, dashed hopes — my head is chock-full; I don’t stay to chat. But I leave pondering why the discourse, mostly delivered whilst the protagonists are static, sitting at or on the table, lingers more as didactic than dramatic. Oklobdzija’s endeavour to theatricalise research and lived experience, and to address the issues of bias and powerlessness that migrants — even highly qualified ones — experience in the Belgium job market, is laudable. Yet it adheres so closely to reality that it struggles to conjure the ineffable artistic ingredient that would fully engage our empathy and imaginations. And recent real-life world events have, perhaps, overshadowed the far-from-negligible plight of these two women. But that is a risk any documentary maker must run.

Vicieuze cirkels (nl. vertaling)

Een deur die als tafel dient, wankele muren van kartonnen dozen, een paar stoffen zakken op de vloer: dat is het chaotische, vluchtige kader voor Stana en Neda, twee migrantenvrouwen uit de Balkan. Via hun intieme, speelse babbel schetsen ze hun herhaalde tegenslagen tijdens hun zoektocht naar werk in België. Ze leggen de aanhoudende malaise bloot die een flagrant sociaal vooringenomen bureaucratie veroorzaakt.

De schijnwerpers zijn al gericht op de deur-tafel wanneer de twee vrouwen uit de schaduw komen en aan weerszijden ervan plaatsnemen: formeel, met een kaarsrechte rug. “Heb je ervaring met dit soort functies?” De vragen beginnen en al snel blijkt dat dit een sollicitatiegesprek is. “Wil je koffie? ... Nee, echt... Stanaaaaa.” Beide vrouwen barsten in lachen uit. De woorden “HET IS DOCUMENTAIR THEATER” verschijnen op de kartonnen achterwand – oeps, wissen – “HET IS REALISTISCH THEATER... HET IS...” De scène verandert zo een paar keer terwijl regisseur Sandra Oklobdzija de vierde wand doorbreekt en zichzelf voorstelt als Stana en haar vriendin als Neda. Ze waren aan het repeteren voor een naderend sollicitatiegesprek.

Frustraties

Zelfs de titel, 'I'M.POTENT', is een weloverwogen *mise en abyme*. Het stuk is gebaseerd op de frustrerende ervaringen van de zelfverklaarde “artiviste” Oklobdzija in de eerste vijf jaar na haar aankomst in België vanuit haar geboorteland Servië, en op haar onderzoek en de ervaringen van andere vrouwen in gelijkaardige situaties. Neda (Nela Djeisijevic Deleu), haar vriendin en vertrouweling (en misschien ook haar alter ego), speelt een professionele actrice uit Sarajevo die nog steeds droomt van een baan als weervrouw op tv. Na acht jaar in België heeft ze echter geen illusies meer over het soort werk dat ze kan verwachten. Stana barst nog steeds van woede daarover. Ook zij is professioneel performer en theatermaker (Oklobdzija zelf volgde een opleiding in Belgrado en Antwerpen) en ageert tegen het 'Oost-Europese schoonmaakstersyndroom', verbolgen als ze is dat dit het enige werk is waarvoor het 'systeem' haar geschikt acht.

Aan vrijwilligerswerk voor vrouwen lijkt er echter nooit gebrek.

Aan vrijwilligerswerk voor vrouwen lijkt er echter nooit gebrek. We beseffen dat de twee aan het kletsen zijn terwijl ze eten klaarmaken voor een feestje voor ouderen in een uithoek van Vlaanderen. “Waarom denkt iedereen dat vrouwen uit de Balkan kunnen bakken?”, klaagt Stana. Een ongemakkelijk gekuch in het publiek bevestigt hoe waar het cliché is.

Een soort Laurel-en-Hardy-humor van duwen en trekken doorbreekt af en toe de litanie van frustraties. Tot Neda's ongeloof heeft Stana een brutale, zelfpromotievideo gemaakt (voor het diversiteitsprogramma van VRT?). De video verschijnt op het scherm: een moment van surreële ironie in felle kleuren toont Stana in close-up, zwaar gemaquilleerd, met rozen tussen haar tanden. “Op zoek naar een nieuwe aanwinst voor uw team? Maak kennis met Stana Guzina, een veelzijdige en gedreven professional”, zegt de voice-over enthousiast. Ook Neda krijgt haar plaatsje onder de zon wanneer ze een soulvolle ballade uit ex-Joegoslavië begint te zingen. Gesterkt door elkaars artistieke aplomb besluiten ze dat ze maar beter een theaterstuk maken over hun wedervaren. Net als hun enthousiasme toeneemt, gaat de telefoon: Stana heeft één van die ondankbare baantjes aangeboden gekregen. Ze moet de rekeningen betalen; de vicieuze

cirkel is rond.

Curiositeitenkabinet

'I'M.POTENT' krijgt echter nog een staartje. Het decor verdwijnt en we worden uitgenodigd om samen met de vrouwen het curiositeitenkabinet erachter te verkennen. Er zijn versnaperingen, en talloze opgehangen e-mails leveren het 'bewijs' van Oklobdzija's en anderzins zoektocht naar werk. Er zijn ook kleine Playmobil-figuurtjes – de cast waarmee Oklobdzija dit stuk eerst opbouwde in haar woonkamer – en vele andere voorwerpen. De twee vrouwen kropen ondertussen in doorzichtige dozen, zodat we ze van dichtbij kunnen monsteren. Aan ons om te kiezen hoe we ze benoemen: migrantenvrouwen? Kunstenaars? Winkelbedienden?

Aan ons om te kiezen hoe we de actrices benoemen: migrantenvrouwen? Kunstenaars? Winkelbedienden?

Er komen zoveel beladen onderwerpen aan bod in de intense dialoog tussen Stana en Neda – oorlog, kunst, moederschap, een verwoest vaderland, vervlogen hoop – dat mijn hoofd barst. Ik blijf niet om na te praten. Bij mijn vertrek pieker ik wel over de vraag waarom het verhoog, grotendeels gebracht terwijl de hoofdpersonen aan of op de tafel zitten, eerder didactisch dan dramatisch aanvoelt. Oklobdzija's poging om haar onderzoek en concrete ervaringen te theatraliseren en om zo kwesties aan te kaarten als de vooroordelen en machteloosheid waar migranten - zelfs lang opgeleide - op de Belgische arbeidsmarkt mee kampen is te prijzen. Maar die poging zit zo dicht op de realiteit dat ze met moeite dat ongreepbare artistieke ingrediënt oproept dat onze empathie en verbeelding ten volle zou aanspreken. Misschien overschaduwden recente gebeurtenissen in de wereld de onmiskenbaar benarde situatie van deze twee vrouwen daarvoor net teveel? Dat is nu eenmaal het risico dat elke documentairemaker moet nemen.